

Το οδυνηρό τέλος του Βυζαντίου

ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ -ΠΟΘΟΥ

«Πήραν την Πόλη,
πήραν την...»

Κέδρος, Αθήνα.
Σελ. 606. Δρχ. 7.500

Η Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου έχει πλούσιο και σημαντικό έργο σε διάφορους τομείς (ποίηση, διήγημα, μυθιστόρημα, δοκίμιο, θέατρο), ένα έργο που την εντάσσει στους σημαντικότερους εκπροσώπους της σύγχρονης πνευματικής ζωής και που το διακρίνει η βαθιά και δημιουργική σύνδεση με την ανθρώπινη δοκιμασία και υπαρξιακή αγωνία, όσο και τα γενικότερα προβλήματα του Ελληνισμού και του καιρού μας.

Στο καινούργιο της αυτό μυθιστόρημα καταγράφει, μέσα από ένα λόγο μεστό, όλο δύναμη και ζωντανή περιγραφή, την τραγικότερη ώρα στην πορεία του Γένους, την άλωση και την πτώση της Κωνσταντινούπολης και σε προέκταση την πτώση του Βυζαντίου, μια πτώση που αποτελεί και ορόσημο για τη συνολική πορεία της ανθρωπότητας.

Η συγγραφέας, πριν προχωρήσει στη λογοτεχνική ανάπλαση της μεγάλης αυτής δοκιμασίας, μελέτησε τόσο τα παλιά χρονικά όσο και τη σχετική βιβλιογραφία, ώστε να μπορέσει να δώσει όλη την έκταση και του ηρωισμού των υπερασπιστών της, αλλά και την οδύνη της πτώσης.

Τα συγκλονιστικά γεγονότα τα περνάει μέσα από τη βιωματική εμπειρία ενός κεντρικού ήρωα, ενός νεαρού πολεμιστή από τη Λήμνο, που τα περιγράφει

Μαρία Λαμπαδαρίδου -
Πόθου

της ύστατης στιγμής μάς οροθετεί την πορεία της παρακμής του Βυζαντίου και καταλήγει με τις οδυνηρές επιπτώσεις της Αλωσης, επιπτώσεις που σηματοδοτούν κατοπινές εξελίξεις για την περιπέτεια του Ελληνισμού ως τις μέρες μας.

Μέσα από το μυθιστόρημα αυτό περνάει όλο το πάθος, το σφρίγος και ο αγωνιστικός παλμός των πολιορκημένων, η δύναμη του κορμιού, αλλά προπάντων της ψυχής, η δοκιμασία της ύστατης στιγμής και η καταστροφική manía των Οθωμανών.

Αλλά δεν μας δίνει μονάχα τα εξωτερικά γνωρίσματα των ηρώων της, διεισδύει και αποκαλύπτει τις εσωτερικές εκείνες λειτουργικές διαδικασίες που προεκτείνουν την πίστη ως τον κορυφαίο βαθμό του ήθους και του πάθους

φει μέσα από την προσωπική του περιπέτεια, σε συνάρτηση και προέκταση με τα συγκλονιστικά γεγονότα των πενήντα επτά ημερών της πολιορκίας έως την Αλωση.

Ως προανάκρουσμα

για την ανθρώπινη τιμή και αξιοπρέπεια, που συνδέονται άμεσα με την έξαρση, τη φωτεινή και εξαίσια, της ελληνικής συνείδησης που κρατά στέρεους τους δεσμούς της με την αρχέγονη μέθη του ελεύθερου ανθρώπου.

Οι περιγραφές είναι συγκλονιστικές, οι ήρωες ανυψώνονται σε ηρωικά και τραγικά σύμβολα μέσα από το φωτεινό ξάνοιγμα της εσωτερικής τους αυτάρκειας, ο λόγος κυλάει ορμητικός μέσα στη συναισθηματική και ηρωική μορφολογία του, καθώς επιχειρούνται παράλληλες προσεγγίσεις του εξωτερικού και του εσωτερικού χώρου των γεγονότων και των πρωταγωνιστών τους.

Ετσι αξιοποιείται, με λογοτεχνική πληρότητα και διαύγεια, το οριακό αυτό γεγονός.

Το ηρωικό και τραγικό γεγονός της Αλωσης μας δίνεται σε μια πλατιά, όλο δύναμη αφηγηματική και πάθος και πόνο ψυχής, τοιχογραφία, όπου τα έντονα χρώματα συνθέτουν την έκφραση της παλικαρίας και της οδύνης, μας δίνουν το μεγαλείο της ελληνικής ψυχής στην κορύφωσή του.

Ενα μυθιστόρημα που παίρνει επάξια τη θέση του στα σημαντικότερα της σύγχρονης λογοτεχνίας μας στο συγκεκριμένο είδος, στην αξιοποίηση δηλαδή καθοριστικών γεγονότων στην πορεία, την ηρωική και οδυνηρή, του Γένους των Ελλήνων.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΕΛΟΣ